

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства освіти і науки,
молоді та спорту України
29 березня 2012 року №384
(у редакції наказу Міністерства
освіти і науки України
від 05 червня 2013 року №683)

Форма № Н – 3.04

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА імені О. М. БЕКЕТОВА**

Кафедра Транспортних систем і логістики

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ЕКОНОМІКА ОРГАНІЗАЦІЇ ДОРОЖНЬОГО РУХУ»

підготовки спеціаліста і магістра

**спеціальності 7.07010104 і 8.07010104 – «Організація і регулювання
дорожнього руху»**

**інститут, факультет, відділення *Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова, факультет - менеджмент***

Харків
ХНУМГ
2014 рік

Робоча програма навчальної дисципліни **«Економіка організації дорожнього руху»** для студентів 5 курсу денної та заочної форм навчання спеціальності 7.07010104 і 8.07010104 – «Організація і регулювання дорожнього руху».

Розробники: д.т.н., доцент О. О. Лобашов

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри Транспортних систем і логістики.

Протокол №3 від 9 жовтня 2012 року.

Завідувач кафедри д.т.н., проф. В. К. Доля

Схвалено науково-методичною радою факультету менеджменту.

Протокол № 8 від 26 квітня 2013 року.

Голова д.е.н., проф. І. М. Писаревський

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 2,5	Галузь знань 0701 – Транспорт і транспортна інфраструктура	Нормативна	
	Напрямок підготовки 6.070101 – Транспортні технології		
Модулів – 1	Спеціальність (професійне спрямування): 7.07010104 і 8.07010104 - Організація і регулювання дорожнього руху	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		5-й	5-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання <u>немає</u>		Семестр	
Загальна кількість годин - 90		9-й	10-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 2	Освітньо-кваліфікаційний рівень: спеціаліст, магістр	Лекції	
		36 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		18 год.	8 год.
		Лабораторні	
		немає	немає.
		Самостійна робота	
		36 год.	74 год.
Індивідуальні завдання: немає			
Вид контролю: екзамен			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання - 1,50

для заочної форми навчання - 0,22

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни «Економіка організації дорожнього руху» полягає у формуванні системних знань і практичних умінь щодо оцінки економічної ефективності витрат, що пов'язаних з впровадженням заходів з організації дорожнього руху.

Завдання дисципліни «Економіка організації дорожнього руху»: вивчення структури витрат у сфері організації дорожнього руху, вивчення та придбання практичних навичок використання сучасних методів економіки організації дорожнього руху.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: принципи та методи оцінки соціально-економічної ефективності заходів з організації дорожнього руху.

вміти: на основі використання нормативно-правих документів та за допомогою певних методик, визначати макро- та мікроекономічні показники фінансування, будівництва та утримання вулично-дорожньої мережі міст та мережі автомобільних доріг загального користування; проводити оцінку соціально-економічної, бюджетної та фінансової ефективності заходів з організації дорожнього руху.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.1. Мікроекономічні та макроекономічні показники функціонування вулично-дорожньої мережі міст та мережі автомобільних доріг загального користування (1,0/36).

Тема 1: «Мікроекономічна характеристика будівництва та утримання вулично-дорожньої мережі»

Структура витрат, що пов'язані з функціонуванням дорожнього руху. Показники, що характеризують витрати в сфері дорожнього руху. Структура витрат на будівництво доріг. Кошторисна документація. Кошторисна вартість будівництва автомобільної дороги. Частина кошторисної вартості будівельно-монтажних робіт (прямі витрати, накладні витрати та планові накоплення). Структура витрат на утримання доріг.

Тема 2: «Макроекономічна характеристика будівництва та утримання вулично-дорожньої мережі»

Капітальні вкладення в будівництво доріг. Капітальні вкладення в інженерні спорудження та системи управління дорожнім рухом. Капітальні вкладення в автомобільний транспорт. Капітальні вкладення в реконструкцію та технічне переоснащення автомобільних доріг. Комплексна економічна оцінка території, що відводиться під будівництво.

Тема 3: «Мікроекономічна характеристика результатів будівництва та утримання вулично-дорожньої мережі»

Характеристика транспортно-експлуатаційних витрат. Витрати, що пов'язані зі знаходженням у шляху пасажирів. Витрати, що пов'язані з експлуатацією транспортних засобів. Витрати, що пов'язані з експлуатацією та утриманням автомобільних доріг. Витрати, що пов'язані із забрудненням навколишнього середовища. Соціально-економічні збитки від дорожньо-транспортних пригод (прямі та побічні).

Тема 4: «Макроекономічна характеристика результатів будівництва та утримання вулично-дорожньої мережі»

Сутність ефекту в сфері транспорту. Сутність позатранспортного ефекту.

Змістовий модуль 1.2. Фінансування будівництва та утримання вулично-дорожньої мережі міст та мережі автомобільних доріг (0,5/18).

Тема 5: «Обсяги фінансування будівництва та утримання вулично-дорожньої мережі міст»

Джерела фінансування будівництва та утримання вулично-дорожньої мережі міст. Фінансування інвестиційних проектів організації дорожнього руху на вулично-дорожній мережі міст. Класифікація об'єктів дорожньої

інфраструктури в залежності від джерел фінансування, форм власності і порядку фінансування.

Тема 6: «Обсяги фінансування будівництва та утримання автомобільних доріг»

Джерела фінансування будівництва та утримання мережі автомобільних доріг загального користування. Фінансування інвестиційних проектів розвитку мережі автомобільних доріг загального користування. Характеристика концесійної діяльності щодо будівництва та експлуатації автомобільних доріг. Основні принципи концесійної діяльності.

Змістовий модуль 1.3. Соціально-економічне обґрунтування рішень по організації дорожнього руху (1,0/36).

Тема 7: «Соціально-економічна ефективність заходів організації дорожнього руху»

Оцінка ефективності заходів з організації дорожнього руху. Характеристика соціально-економічної ефективності заходів з організації дорожнього руху. Показники соціально-економічної ефективності заходів з організації дорожнього руху на перегонах та пересіченнях вулично-дорожньої мережі (локальний рівень). Показники соціально-економічної ефективності заходів з організації дорожнього руху на вулично-дорожній мережі (мережний рівень).

Тема 8: «Бюджетна ефективність заходів організації дорожнього руху»

Характеристика бюджетної ефективності заходів з організації дорожнього руху. Види бюджетних витрат. Показники бюджетної ефективності заходів з організації дорожнього руху.

Тема 9: «Фінансова ефективність заходів організації дорожнього руху»

Характеристика фінансової ефективності заходів з організації дорожнього руху. Показники фінансової ефективності заходів з організації дорожнього руху. Визначення періоду окупності інвестиційних проектів з організації дорожнього руху.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Мікроекономічні та макроекономічні показники функціонування вулично-дорожньої мережі міст та мережі автомобільних доріг загального користування												
Тема 1. Мікроекономічна характеристика будівництва та утримання вулично-дорожньої мережі.	8	4	-	-	-	4	8	-	-	-	-	8

Продовження табл.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 2. Макроекономічна характеристика будівництва та утримання вулично-дорожньої мережі.	8	4	-	-	-	4	8	-	-	-	-	8
Тема 3. Мікроекономічна характеристика результатів будівництва та утримання вулично-дорожньої мережі.	10	4	2	-	-	4	10	2	2	-	-	6
Тема 4. Макроекономічна характеристика результатів будівництва та утримання вулично-дорожньої мережі.	10	4	2	-	-	4	10	2	2	-	-	6
Разом за змістовим модулем 1	36	16	4	-	-	16	36	4	4	-	-	28
Змістовий модуль 1.2. Фінансування будівництва та утримання вулично-дорожньої мережі міст та мережі автомобільних доріг												
Тема 5. Обсяги фінансування будівництва та утримання вулично-дорожньої мережі міст.	9	4	2	-	-	3	9	2	2	-	-	5
Тема 6. Обсяги фінансування будівництва та утримання автомобільних доріг.	9	4	2	-	-	3	9	-	-	-	-	9
Разом за змістовим модулем 2	18	8	4	-	-	6	18	2	2	-	-	14
Змістовий модуль 1.3. Соціально-економічне обґрунтування рішень по організації дорожнього руху												
Тема 7. Соціально-економічна ефективність заходів з організації дорожнього руху.	18	4	6	-	-	8	18	2	2	-	-	14
Тема 8. Бюджетна ефективність заходів з організації дорожнього руху.	9	4	2	-	-	3	9	-	-	-	-	9

Продовження табл.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 9. Фінансова ефективність заходів з організації дорожнього руху.	9	4	2	-	-	3	9	-	-	-	-	9
Разом за змістовим модулем 3	36	12	10	-	-	14	36	2	2	-	-	32
Усього годин	90	36	18	-	-	36	90	8	8	-	-	74

5. Теми семінарських занять
(не передбачені навчальним планом)

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Розрахунок витрат на будівництво та утримання вулично-дорожньої мережі	4
2	Визначення потрібних обсягів фінансування будівництва та утримання вулично-дорожньої мережі	2
3	Розрахунок соціально-економічних показників ефективності заходів з організації дорожнього руху	4
4	Розрахунок екологічних показників ефективності заходів з організації дорожнього руху	4
5	Визначення періоду окупності інвестиційного проекту з організації дорожнього руху	4
Всього:		18

7. Теми лабораторних занять
(не передбачені навчальним планом)

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Мікроекономічна характеристика будівництва та утримання вулично-дорожньої мережі.	4
2	Макроекономічна характеристика будівництва та утримання вулично-дорожньої мережі.	4
3	Мікроекономічна характеристика результатів будівництва та утримання вулично-дорожньої мережі.	4
4	Макроекономічна характеристика результатів будівництва та утримання вулично-дорожньої мережі.	4
5	Обсяги фінансування будівництва та утримання вулично-дорожньої мережі міст.	3
6	Обсяги фінансування будівництва та утримання автомобільних доріг.	3
7	Соціально-економічна ефективність заходів з організації дорожнього руху.	8
8	Бюджетна ефективність заходів з організації дорожнього руху.	3
9	Фінансова ефективність заходів з організації дорожнього руху.	3
Всього:		36

9. Методи навчання

Навчальна лекція – це систематизований виклад певних наукових або науково – методичних відомостей, ілюстрований при необхідності засобами наочності або демонстрацією дослідів.

Лекція є одним з основних видів навчальних занять у вищій школі. Призначенням лекції є формування у студентів фундаментальних знань з певної наукової галузі, а також визначає основний зміст і характер усіх інших навчальних занять та самостійної роботи студентів з відповідної дисципліни.

Практичне заняття – це навчальне заняття, під час якого студенти знайомляться з принципом дії та устроєм реальних об'єктів, виконують за певними методиками вирішення типових задач, пов'язаних з їх подальшою професійною діяльністю. Метою виконання практичних занять є закріплення та подальше поглиблення теоретичних знань студента і набуття практичних умінь, що визначені освітньо-професійною програмою наряду підготовки. Практичні заняття проводяться в аудиторіях із використанням методичної, інформаційно-довідкової та нормативно-правової документації, технічних засобів навчання (демонстраційних установок, інформаційних планшетів, мультимедійного устаткування та інше) під керівництвом викладача.

Самостійна робота студента є основним способом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових аудиторних занять.

Мета виконання самостійної роботи – поглиблення, узагальнення і закріплення теоретичних знань і практичних умінь студентів з дисципліни «Економіка організації дорожнього руху» шляхом вироблення вміння самостійної роботи з навчальною і фаховою науково - технічною літературою.

Самостійна робота студентів здійснюється у формі: підготовки до лекцій і практичних занять, виконання контрольної роботи для студентів заочного навчання.

10. Методи контролю

Для визначення рівня засвоєння студентами навчального матеріалу використовують такі методи контролю знань:

- поточне тестування та оцінка самостійної роботи після вивчення кожного змістового модуля;
- підсумковий тест (екзамен).

Для оцінювання знань використовують стобальну шкалу оцінювання ECTS.

Згідно з методикою переведення показників успішності знань студентів отримані оцінки можуть бути переведені в чотирибальну національну шкалу.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота									Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3			40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9		
4	4	6	6	10	10	10	5	5		

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Методичне забезпечення

1. Методичні вказівки до виконання практичних робіт та самостійної роботи студентів з дисципліни «Економіка організації дорожнього руху» (для студентів 5 курсу денної і заочної форм навчання спеціальностей 7.07010104, 8.07010104 «Організація і регулювання дорожнього руху») / Харк. нац. універ. міськ. госп.; уклад.: О.О. Лобашов. – Х: ХНУМГ, 2013. – 22 с. (електронний варіант).

13. Рекомендована література

Базова

1. Аксенов В.А., Попова Е.П., Дивочкин О.А. Экономическая эффективность рациональной организации дорожного движения. - М.: Транспорт, 1987. - 128 с.

2. Системологія на транспорті. Організація дорожнього руху / Гаврилов Е. В., Дмитриченко М. Ф., Доля В. К. та ін. ; під ред. М. Ф. Дмитриченка. – К. : Знання України, 2007. – 452 с. – (5 кн. / Гаврилов Е. В., Дмитриченко М. Ф., Доля В. К. та ін.; кн. 4).

3. Організація та регулювання дорожнього руху : підручник / за заг. ред. В. П. Поліщука ; О. О. Бакуліч, О. П. Дзюба, В. І. Єресов та ін. – К.: Знання України, 2011.- 467 с.

4. Экономика дорожного хозяйства: Учебник для вузов/ А.А. Авсеенко, Е.Н. Гарманов, Э.В. Дингес и др. – М.: Транспорт, 1990. – 247 с.

Допоміжна

5. Сафронов Э.А. Транспортные системы городов и регионов: Учебное пособие. – М.: Издательство АСВ, 2005. – 272 с.

14. Інформаційні ресурси

1. <http://ru.wikipedia.org>
2. <http://transserver.net/>

Навчальне видання

Робоча програма навчальної дисципліни
«Економіка організації дорожнього руху»
підготовки *спеціаліста і магістра*
спеціальності 7.07010104 і 8.07010104 – «Організація і регулювання
дорожнього руху»

Розробник: **ЛОБАШОВ** Олексій Олегович

В авторській редакції

Комп'ютерне верстання: *Ю. Ю. Конюшенко*

План 2013, поз. 389 б

Підп. до друку 27.05.2013 р.

Друк на ризографі

Тираж 1 пр.

Формат 60x84/16

Ум. друк. арк. 0,4

Зам. № 9572

Видавець і виготовлювач:

Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова,
вул. Революції, 12, Харків, 61002

Електронна адреса: rectorat@kname.edu.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:

ДК №4705 від 28.03.2014 р.